СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 122. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 27-го ТРАВНЯ 1948. — No. 122. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY 27, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ПЛАТНЯ В ДЖЕНЕРАЛ МОТОРС ПРИНОРОВЛЕНА ДО КОШТІВ ЖИТТЯ

Дітройт, 25 травня. — У переговорах між юнією автомобілевих робітників і підприємством Дженерал Моторс Корпорейшен в справі підвишки платні прийшло до угоди на таких засадах, які творять перелом у відносинах між працею й капіталом. Головна засада така, що платня робітника буде зростати або маліти відповідно до коштів життя. Зміну будуть переводити що чверть року на підставі статистики життєвих коштів, оголошуваних урядом Злучених Держав. Теперішня підвишка платні виносить 11 центів на годину і ця угода відверне страйк 225,000 автомобілевих робітників, заповіджений на найближчу пятницю. Нова платня буде виносити по $1.61 на годину. З огляду, що Дженерал Моторс є найбільше підприємство продукції автомобілів, його угода може стати взірцем для наладнування інших спорів між підприємцями й робітниками.

ПРЕЗИДЕНТ ЗА 75 ц. МІНІМАЛЬНОЇ ПЛАТНІ

Вашингтон. — Президент Труман звернувся з зазивом до конгресових провідників Демократичної партії, щоб вони старалися переперти в конгресі закон про мінімальну платню для робітника у висоті 75 центів, замісць дотеперішньої у висоті 40 ц. Він теж візвав приспішити законопроєкт для допомоги школам, щоб піднести освітній рівень молоді, який перейшов уже в сенаті, а застряг у палаті репрезентантів. З огляду на велику програму праці в теперішньому конгресі, нема надії, щоб ці законопроєкти могли бути ухвалені.

РУХ МІЖ ЮНІЯМИ ЗА УДЕРЖАВЛЕННЯ ЗАЛІЗНИЦЬ

Вашингтон. — Провідники 21 залізничих юній, які представляють 1,250,000 робітників, звернулися до уряду з зазивом, щоб держава перебрала на свою власність всі американські залізничі підприємства. Резолюцію з таким домаганням ухвалили юнії після того, як розбилися переговори між юніями і власниками за підвишку робітничих заплат. — Залізниці остають під адміністрацією уряду ще від 10 травня й досі не зроблено ніякого поступу в наладнанні спору за підвишку. З огляду, що переговори в справі підвишки остають на мертвій точці, залізничі братства, які обєднують залізничих робітників, стають щораз більше неспокійні.

254 ФАБРИКИ ПРИСПОСОБЛЕНІ ДЛЯ ПРОДУКЦІЇ ВОЄННИХ МАТЕРІЯЛІВ

Вашингтон. — Комісії збройних сил сенату й палати репрезентантів випрацювали програму для пристосовлення 254 фабрик для виробу воєнних матеріялів на випадок необхідности. Справа стала такою пильною, що на якийсь час перервано наради на поборовим законом, щоб приспішити законопроєкт для продукції матеріялів. Підчас другої війни працювало в цілому краю 1,200 фабрик для воєнних цілей. Їх побудував уряд коштом 12,000,000. Після війни уряд почав їх випродувати приватним підприємцям по дуже низькій ціні, а ще лише 254 осталося готовими до дальшої продукції. Вони находяться в різних частинах краю і їх вартість обраховують на $3,000,000.

ВОЛЕС МОЖЕ ВІДПЕКАТИСЯ КАНДИДАТУРИ, КАЖЕ КРОК

Шікаґо. — Сумнівн, чи Генрі Волес, кандидат третьої партії на президента Злучених Держав, витримає до кінця передвиборчої кампанії, найшли вислів в одвертім твердженні вашингтонського кореспондента щоденника Ню Йорк Таймс, Артура Крока. Він виголосив промову на зібранні провідних бизнесовців, банкирів і підприємців про можливості вибору кандидатів на становище президента в осені. В першу чергу Крок обговорив кандидатуру Трумана і прийшов до висновку, що його вибір не є запевнений. Коли б так на Демократичній конвенції президент зрікся кандидатури в користь ген. Айзенгавера, то це викликало б заміщання, бо він може не є членом Демократичної партії. Тоді може прийти до таких непорозумінь на конвенції, що розібють цілу партію. Про Воллеса сказав Крок, що він не здобуде ні одного стейту, отже впродовж кампанії може прийти до висновку, що йому ліпше зрезигнувати. Обговорюючи кандидатів Республиканської партії, Крок звернув увагу на велике розбиття в партії, одначе ще найбільше шансів на його думку має сен. Артур Г. Ванденберг.

ЗБЛИЖЕННЯ МІЖ ПРАВОСЛАВНИМИ ЦЕРКВАМИ В АМЕРИЦІ

Ню Йорк. — Голови Грецької Православної Церкви і Російської Православної Церкви в Америці зійшлися у вівторок на спільній вечірні в грецькій православній катедральній церкві при 74 вулиці, а це є знак зближення обох церков. Вечірню відспівали в чотирьох мовах: грецькій, церковно-словянській, сербській і румунській. До зближення причинився парох англіканської катедри св Івана Богослова. Головним целебрантом був російський митрополит Теофіль.

ЕМБЛЕМА СВОБОДИ

Ню Йорк. — Пір Клодел зладив картину „Емблема Свободи" для організації комон Коз („Спільна Справа"). Емблема має стати символом боротьби за свободу цілого світу. Цю справу пропагує організація Комон Коз і на її дохід будуть розпродувані емблеми, як інші відзнаки. Емблема представляє земний глоб серед сяйва промінів, а в середині находиться смолоскип. Глоб оповязаний впоперек ланцюхом.

Маршал взиває американців допомогти дітям за морем

Ню Йорк, 25. трнавня. — Щоб дати вислів, як важна є кампанія Обєднаних Держав, получена з Американською Допомогою для Заморя, секретар стейту Джордж Маршал приїхав несподівано до Ню Йорку і тут виголосив промову на вічу в Медисон Сквер Гарден. Кампанія має принести $60,-000,000 на допомогу дітям в різних країнах Европи і Азії, а місто Ню Йорк має причинитися збіркою 6,600,000. Маршал звернув увагу, що менші країни відсотково дають більше ніж дає Америка і візвав усе населення щедро причинитися до успіху кампанії. Він ужив теж аргументу, що це є „інвестиція для майбутности".

Міська шкільна рада роздала через шкільних дітей зазив до батьків, щоб вони взяли участь у кампанії за допомогу дітям. Попри зазив роздано теж картки з проханням, спонукати інших до жертв. На картках вичисленно організації, які займаються несенням допомоги дітям за морем, а між ними є згаданий теж Злучений Український Американський Допомоговий Комітет.

СЕНАТ СХИЛЯЄТЬСЯ ДОПУСТИТИ 200,000 ІМІГРАНТІВ.

Вашингтон. — У вівторок велася дальше в повнім сенаті дискусія над новим іміграційним законом в справі допущення до Америки скитальників з Европи. Підчас дискусії показалося, що більшість сенату є за допущення 200,000 нових імігрантів і за облекшення обмежень, які вставлено в законопроєкт Реверкомба. Надіються, що законопроєкт буде ухвалений впродовж двох днів, після чого його передадуть палаті репрезентантів. Тут, як загально говорять, законопроєкт Фелловса має запевнену більшість. Цей законопроєкт передбачує допущення 200,000 скитальників.

АМЕРИКА НЕ ПРИЗНАЄ БЛОКАДИ ПАЛЕСТИНИ АРАБАМИ.

Вашингтон. — Уряд Злучених Держав остеріг Єгипет, що не признає блокади Палестини, яку заповіли арабські держави. Америка вийшла з того заложення, що в Палестині нема воєнного стану. Крім того Америка опирається на засаді свободи моря, проголошеній нею здавна. Блокаду оголосили дві арабські держави, а це Єгипет і Сирія в днях 17. 19. травня. Водночас департамент стейту оприлюднив оферту Ливану, що випустить американських громадян, інтернованих як добровольців ізраїльської армії, якщо вони заявлять, що повернуться до Америки.

ЗАКРІПЛЕННЯ КОМУНІСТИЧНОЇ ДИКТАТУРИ В ЮГОСЛАВІЇ.

Білгород, Югославія, 26-го травня. — Югославська комуністична партія вже заповіла свій перший після-воєнний конгрес, на якому остаточно буде в Югославії оформлена тероpистична комуністична диктатура цілком на московський лад. Ролю Сталіна там гратиме Тіто, вибираючи собі до помочі своє Політбюро. Весь народ матиме право „слухать, мовчать і не разсуждать".

АРГЕНТИНА ПЕРЕБИРАЄ ІНІЦІЯТИВУ В ЧЕСЬКІЙ СПРАВІ

Лейк Соксес, Н. Й., 26. травня. — На сьогоднішньому порядку нарад Ради Безпеки О. О. Д. є, крім індійсько-пакістанського непорозуміння та арабсько - ізраїльської війни, теж справа комуністичного перевороту в Чехословаччині. Після передвчорашнього подвійного „вета" Советського Союзу проти обговорювання цеї справи та проти творення окремої підкомісії, яка мала б повести доходження в справі советської участи в цілій авантюрі, аргентинський представник в Раді, д-р Хозе Арсе, вчора заявив, що він внесе резолюцію, домогаючись, щоби Комітет Знавців в Раді Безпеки вислухав свідків обвинувачення проти Советського Союзу за комуністичний переворот в Чехословаччині. Д-р Арсе заявив, що аргентинська резолюція є чисто процедуральна, що не підлягає правові „вета" і він хоче бачити, як до того поставиться советський представник. Д-р Арсе є предсідником „Малої Асамблеї" і він вважає, що теж передвчорашні „вета" Ґромика в чеській справі були безправні.

УРЯД ПЛЯНУЄ ЗАБОРОНИТИ ПОБІР РЕКРУТА ДЛЯ ПАЛЕСТИНИ.

Вашингтон. — Президент Труман, прийнявши на конференції д-ра Хаїма Вайцмана, президента тимчасового уряду Ізраїля, пішов так далеко в чемностях, що дозволив йому оприлюднити дещо з їхньої розмови, як про це довідується Джеймс Рестон, дипломатичний кореспондент щоденника Ню Йорк Таймс. Досі звісно, що Вайцман прохав за позичку для Держави Ізраїля в сумі $100,000,000 і за знесення заборони вивозу зброї для Палестини.

Зате департамент стейту передумує управильнення відносин Америки до Палестини на трівких підставах і тому студіює предявлення, щоб заборонити в Америці побір добровольців для палестинських армій, отже як ізраїльської так і для арабської.

Західна Україна в боротьбі проти колективізації

Ню Йорк, 26. травня. — В. Леснер в сьогоднішньому виданні „Ню Йорк Таймсу" подає інтересні статистичні дані про розміри колективізації сільського господарства в новозайнятих Советами територіях, починаючи їх твердженням, що колективізація має дуже малі успіхи, не зважаючи на всю пропаганду і терор советського режиму. На рішучий против проти колективізації натрапляє Москва головно в західних та закарпатських областях України. В Карпатській Україні в 1946 році большевикам пощастило зорганізувати аж... два колгоспи, в 1947 році ще одинадцять, а в цьому році чотирнадцять. Досі в цій частині України большевикам пощастило зaгнати до колгоспів заледви 1,230 селянських родин. Не краще представляється справа і в колишній підпольській Західній Україні. За час першої большевицької окупації з ласки Гітлера, там вже було насильно зорганізовано 2,866 колгоспів, що охоплювали 205,000 селянських родин. За час війни селяни знову поліквідували ці большевицькі кріпацькі двори, а після війни вся большевицька пропаганда, терор і насилля не потрапили навіть відновити тих, що вже існували, бо в Західній Україні сьогодні нараховується 2,200 колгоспів, що охоплюють 180,000 селянських родин, отже 666 менше, ніж перед війною. Інше діло, що під час „добровільної" колективізації з тих 666 менше та багато інших українських родин опинилися на Сибірі, якщо не в масових могилах з большевицькою кулею в голові. Ці короткі статистичні дані тільки підтверджують відомий активний і пасивний спротив українського села проти большевицького кріпацтва та боротьбу проти большевицького окупанта. Подібний розвиток проти большевицького кріпацтва занотовується теж в інших країнах, головно Балтійських.

АМЕРИКА ОФІЦІЯЛЬНО ОБВИНУВАЧУЄ БОЛЬШЕВИКІВ В ПРАКТИЦІ НЕВІЛЬНИЦТВА.

Берлін, 26. травня. — Американський представник на засіданні заступників командантів чотирьох окупаційних потуг в Берліні видвигнув вчора офіціяльно обвинувачення проти Советського Союзу, закидуючи советським властям схоплювання людей та запроторювання їх на примусові невольничі роботи в копальнях урану в Німеччині. Американські військові власті в Німеччині стверджують, що большевики схопили біля 30,000 німців і біля 10,000 чехів, відірвали їх від нормальної праці та змусили до праці в копальнях. Американські власті мають теж докази, що большевики схоплюють в Німеччині людей та вивозять їх на примусові роботи до Советського Союзу.

ПЕРШІ ПОЗНАКИ КОНФЛІКТУ МІЖ ЦЕРКВОЮ І БОЛЬШЕВИЦЬКИМ РЕЖИМОМ В ЧЕХІЇ.

Прага, 26. травня. — В Чехословаччині вже теж починають проявлятися перші познаки неминучого конфлікту між Церквою і большевицьким режимом. Чеські большевики, як і їх наказодавці в Кремлі, зайняли відразу до Церкви вороже становище, поступово висліміновуючи її впливи зі суспільного життя. Щоби не доводити до загострення конфлікту, Церква хвилево була зайняла очікуюче становище, стверджуючи тільки, що нові обставини в країні не ведуть до миру. Тепер з Ватикану повідомлено, що чеський епископат забороняв своєму духовенству кандидувати з єдиної комуністичної листи в найближчих виборах.

МАРШАЛ ВІДБУВ НАРАДИ В СПРАВІ ПАЛЕСТИНИ

Лейк Соксес, Н. Й., 26 травня. Секретар стейту Джордж С. Маршал відбув вчора в Ню Йорку наради з головними представниками ООД в справі замирення Палестини та заходів, що мали б бути вжиті на випадок, як араби не послухають заклику ОД щодо примир'я. В нарадах, крім секретара стейту, взяли участь американський представник в ОД Ворен Р. Остин, генеральний секретар ОД Триґве Лі, французький представник Александер Пароді та інші. Наради мали приватний характер, бо відбулися під час товариського прийняття, проте, на них заторкнено основну справу міжнародних санкцій проти арабів, якщо ті продовжували війну, на що є серіозні познаки. Особиста акція секретара стейту Маршала в Палестинській справі надає їй ще більшої ваги, відкладаючи на другий плян всі інші міжнародні проблеми.

БРИТАНСЬКА РЕАКЦІЯ НА АМЕРИКАНСЬКИЙ ПЛЯН ДОПОМОГИ ІЗРАЇЛЕВІ

Лондон, 26 травня. Вістка про задум президента Трумана признати більшу позичку державі Ізраїля поділала „як бомба" в британському міністерстві закордонних справ. Міністер Бевин безрадно розложив руками, а з поінформованих джерел повідомляють, що Британія зі свого боку скріпить свою акцію головно в дипломатичній ділянці, маючи інший погляд на цілу проблему Палестини та на британсько-американські інтереси в цій частині світу. Натрапляючи на виразну піддержку справи Ізраїля з американського боку, Британія задумує продовжувати свої зусилля для арабсько-жидівського замирення ,виконуючи рівночасно свої зобов'язання щодо арабів. Для успішнішої акції в цьому напрямку, Британія робить заходи повної консолідації в цих справах европейських країн, зв'язаних союзним договором в Брюсселі.

КОНФЕРЕНЦІЯ АРАБІВ В СПРАВІ ПРИМИР'Я

Амман, Трансйорданія, 26 травня. Вчора тут почалася конференція представників арабських країн в справі запропонованого Радою Безпеки арабсько - жидівського примир'я. Продовжений на прохання арабів реченець примир'я кінчається сьогодні в полудне і є всі познаки, що араби відкинуть видвигнене Радою домагання безумовного завішення зброї та зі свого боку поставлять такі передумови, що їх не приймуть ізраїльці. Араби погоджуються на примир'я але тільки під умовою повної капітуляції жидів та визнання ними арабської суверенности в цілій Палестині.

ДАЛЬШІ УСПІХИ АРАБІВ

Каїро, Єгипет, 26 травня. Командування ізраїльської армії повідомило, що літаки невідомої національности скинули вчора перший раз в історії бомби великої розривної сили на місто Єрусалим. Дальших подробиць про бомбардування Святого Міста не подано, як теж вістки не потверджено ані з Єрусалиму, ані з арабського боку. Тимчасом, арабське командування повідомило про цілий ряд дальших арабських успіхів на палестинському фронті, заповідаючи рівночасно, що жидівська оборона в Єрусалимі зближається безпосередньо до свого трагічного кінця.

БРИТАНЦІ ЗАМКНУЛИ ПОРТ ГАЙФУ

Гайфа, Ізраїль, 26 травня. Портове місто Гайфа це ще єдина місцевість в Палестині, що є під британською контролею, бо через нього відбувається британська евакуація країни. Вчора британські власті повідомили про закриття цего порту для всякого пасажирського руху, не подаючи жодних причин. Неофіціяльно вважається, що Британія зробила це з метою оминути арабських закидів, що вона дозволила жидам на використання порту для скріплення ізраїльської армії.

ФІНЛЯНДІЯ ЗАДУМУЄ ВИКОРИСТАТИ ВІЙСЬКО ПРОТИ КОМУНІСТІВ

Гельсінки, Фінляндія, 26 травня. Викликана комуністами внутрішньо-політична кріза в цій країні загострюється щораз більше та з кожним днем прибирає грізніших форм. Комуністичні страйки на знак протесту проти викинення з уряду комуністичного міністра внутрішніх справ продовжують поширюватися головно в портах, а президент республики розглядає справу використання війська проти цего відвертого вже комуністичного бунту.

ВІЙСЬКОВЕ ПОГОТІВЛЯ ТУРЕЧЧИНИ

Істамбул, Туреччина, 26 травня. Ген. Г. Л. МекБрайд, шеф американської військової місії в Туреччині та керівник американської військової допомоги цій країні, заявив вчора на пресовій конференції, що американська військова допомога Туреччині буде продовжуватися і турецька армія з кінцем жовтня вже досягне бажаного стану. Головною ціллю американської допомоги був відповідний вишкіл та бойова підготовка турецької армії, хоча з Америки їй доставлено відповідну кількість виряду в рямках ухваленої свого часу допомоги. Ген. Брайд заявив, що це від самої Туреччини залежить в якій кількості і силі вдержувати свою армію, відповідно до турецької оцінки політичного положення.

ПОЧАВСЯ ПРОЦЕС ПРОТИ ВБИВНИКІВ ГАНДІ

Ню Делгі, Індія, 26 травня. Сьогодні тут мав початися судовий процес проти 8 гіндусів, обвинувачених у виконанні замаху на життя Магатми Ганді. Докищо буде тільки прочитаний акт обвинувачення.

ПАПА КОНФЕРУЄ З ТЕЙЛОРОМ

Рим, 26 травня. Папа Пій XII. вчора знову прийняв на приватній авдієнції висланника президента Трумана, Мирона Тейлора, та відбув з ним довшу конференцію. Предмету нарад в повідомленні не подано.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA." P. O. Box 346. JERSEY CITY 3. N. J.

ОХОРОНА ПЕРЕД ПЯТОЮ КОЛОНОЮ

Загально відчувається, що американське законодавство є невистачальним для законної боротьби з большевизмом як такою течією, що виховує пяту колону, зрадників і шпигів, які є на услугах Москви та намагаються счинити тут державний переворот, завести диктатуру та підчинити її Кремлеві. З таких причин зродився в палаті репрезентантів законопроєкт Мундта-Ніксона, який уже перейшов у ній 319 голосами проти 58. Уже сам факт, що за законопроєктом, який — як усі признають — має повно недомагань, заявилася така велика більшість, свідчить наглядно, який сильний тепер протикомуністичний рух у конгресі, як дуже змінився там сентимент зглядом Москви. Цей законопроєкт знайшовся уже в сенаті. Тому, що він неясний, судьба його покищо невідома. Що він неясний, пізнати хоч би з дебати над ним між двома головними кандидатами Республиканської партії на президентську номінацію, себто між Дюї та Стасеном. Перший цеї думки, що законопроєкт Мундта-Ніксона не ставить Комуністичну партію поза законом, а другий думає навпаки.

Та найважніше тут це, що в Америці люди прозріли, коли іде про комуністичну небезпеку. Коли тепер говориться про комуністів, то не інакше, як зрадників країни. Ще далі думки поділені, чи поставити саму Комуністичну партію поза законом, одначе всі згідні, щоби викривати діяння комуністів, які ідуть на шкоду державі, та щоб винних ставити під суд. Американці зачинають теж розуміти, що велику частину зрадницької комуністичної роботи виконують ці, що то гостро протестують, коли їх хто зараховує до комуністів. Це ті організації та особи, що мають завжди тепле слово для Росії та совєтських „визволень", а замикають очі на совєтську неволю, совєтський терор, НКВД і т. п.

Законопроєкт Мундта-Ніксона передбачає реєстрацію комуністичних організацій і тих, що є під їхньою контролею. Законопроєкт передбачає далі 10 років тюрми і $10,000 грошевої кари та втрату горожанства за діяльність, яка змагає до заведення тоталітарної диктатури в Злучених Державах, якої провід і заряд був би чи мав би бути в чужих руках — чужого уряду, чужої організації, чи чужої особи. Чи таку підпольну акцію можна звязувати вже з самим фактом приналежности особи до Комуністичної партії, про це закон виразно не каже. Значить, що про такі речі рішив би суд. Проте, не зважаючи на ці неясности, можна відчути, що тут іде про звязок з пропагандою та діяльністю Комінформу.

Ціла комуністична преса підняла страшний вереск, як тільки піднялась чутка, що такий законопроєкт появиться в конгресі. Коли іде про нас, то ми є за розумну боротьбу з з большевизмом, а проти цього, щоби давати комуністам нагоду відгравати ролю якихсь мучеників. Демократична країна мусить вживати теж і в боротьбі з комуністами демократичних і законних засобів. Думаємо, що так станеться.

Боротьба з комуністичною язвою уже розгорілась. Це повинні мати на увазі невинні жертви, теж і українські, що попали в сіти большевицької пятої колони, і поки час покинути ці зрадницькі ряди.

Меморіял поневолених Советами народів до О. Д.

Приявні в Лондоні представники поневолених Советами поодиноких народів Східної і Центральної Европи ухвалили минулого місяця відповідну резолюцію в справі відношення західних демократій до Совєтського Союзу та вислали її до відома генеральному секретареві Організації Об'єднаних Держав. В резолюції дословно говориться:

„Підписані представники болгарського, чеського, естонського, латвійського, литовського, польського, румунського, словацького, українського, білоруського, і югославского (сербського, хорватського і словінського) народів оцим:

Вітають зложену в останньому провідниками західних демократій заяву у зв'язку з щораз більшою загрозою советсько-комуністичної імперіялістичної експанзії, як теж зроблене Заходом намагання рятувати останки вільної Европи. При цьому вони рішучо протестують проти політичного стану, накинених народам східної і центральної Европи при допомозі сили, підривности, зради і організованої змови арбітрарних режімів, які ніколи не вдержалися б при владі, якщоб народи тих просторів мали можність свобідно висловити свою волю;

Засуджують ці терористичні режіми, які безвстидно називають себе „народними демократіями" та опирають свою владу не на згоді тих, над якими цю владу виконують, але на силі політичної поліції та „справедливості" товпи оформленої в „народні суди", а дальше на запереченні всіх людських і громадських прав та на економічній експлуатації в користь советсько-комуністичної світової імперії;

Висловлюють свою огиду до політики моральної деградації вільної колись людської спільноти, яку постійно застосовують ці псевдо-демократичні режіми, та — головно — до їх намагання затроїти душі молодих генерацій серед тих народів, що сьогодні є їх безпомічними жертвами;

Виявляють своє переконання, що рятунок Західної Европи є неможливий без попереднього повалення советської влади в Східній Европі, бо в цій владі криється джерело постійної непевности, яка унеможливлює західним країнам створити передумови тривкого миру, необхідного для їх моральної і матеріяльної відбудови; для Европи неможливо залишитись половину вільною і половину поневоленою.

Підписані взивають Раду Безпеки признати, що:

1. Друга стаття четвертого параграфу чартеру ООД є постійно порушувана Советською Росією безпосередньо, або посередньо, що виявляється в погрозі ужиття сили проти інших націй;

2. Советська Росія, позбавивши свободи і політичної незалежности всі народи Центральної і Східної Европи, створила положення, яке загрожує збереження міжнародного миру і безпеки, як це означено в 34-тій статті чартеру ООД.

В обличчі наведеного підписані вірять, що Рада Безпеки не обмежить своєї акції до провірки ролі, яку відіграла Советська Росія в Чехословаччині, але пічне безпосередньо теж прослідження подібної активности російського комунізму в усіх інших країнах Центральної і Східної Европи".

Меморіял підписали: За Болгарію — Мацанкієфф, за Чеський Національний Комітет — ген. Л. Прхала; за Естонію — проф. Антс Орас; за Латвію — Ольґірд Розітіс, за Литву — Байорінас; за Польщу — Титус Філіповіч; за Румунію — Нікулеску Бузесті; за Словацький Національний Комітет: — Петер Прідавок; за украніців — Богдан Панчук; за Білорусів — проф. Жук Гришкевич та за Югославію — д-р М. Ґаврілович.

Фінляндія втримує свою лінію

Президент Фінляндії Паасаківі усунув комуніста Ірйо Лейно з його становища міністра внутрішних справ у четвер минулого тижня і настановив на його місце соціял-демократа Ейно Кільпі. Це зробив він після того, як газета „Соціялі Демократі" виявила, що крайно ліві елементи приготовляли у Фінляндії державний переворот саме тоді, коли фінська делегація поїхала до Москви на переговори з Советами в справі заключення договору приязни й військової взаємодопомоги між обома державами.

Лейно був настановлений міністром внутрішних справ після виборів 1945 р. і на свойому становищі він мав повну владу над поліцією, яка складається з трьох частин: неполітична цивільна поліція, мандрівна поліція й державний корпус. Коли згадана газета оприлюднила заговір комуністів, президент зажадав від Лейна резиґнації, а коли Лейно відмовився, президент зробив двох некомуністичних міністрів співвідповідальними за втримання прилюдного ладу і за нагляд над поліцією. Це понизило повагу комуністичного міністра в очах населення, одначе він все ще не резигнував. Після того парлямент не ухвалив комуністичному міністрові свого довіря, бо йому доказали, що він самовільно видавав Советам фінських патріотів. На підставі конституції Лейно мав негайно уступити, одначе він і тепер цього не зробив. Треба було аж виразного потягнення збоку президента, щоб приневолити Лейна забратися з кабінетного становища.

Хто лише поверхово приглядається світовим подіям, такий розуміє небезпеку останніх потягнень у Фінляндії. Світовий комунізм, під вказівками й контролею Кремля, здавна склав собі взірці, на підставі яких він загарбує одну країну по одній під советську владу. До таких взірців належить в першу чергу здобуття комуністами міністерства внутрішних справ. Таке міністерство в кожному краю має під своєю контролею державну поліцію і все, що до неї належить. Приклад з Чехії виявив цілому світові, як за здобуттям міністерства внутрішніх справ іде плянове обсаджування поліційних становищ комуністичною меншиною і як після того такий комуністичний міністер жде лише нагоди, щоб загарбати всю державну владу під комуністичну диктатуру. Коли фінляндський президент, не зважаючи на сусідство Советів та недавно заключену советсько - фінську приязнь, усунув від влади міністра внутрішних справ, то він оцим вказав, що не думає годитися на комуністичну диктатуру. Тим самим він наче кинув визов у лице московським опікунам фінських комуністів.

Не довго треба було ждати на вітповідь, бо на другий день після усунення Лейна почали фінські комуністи скликати віча по цілій країні, щоб на них ухвалювати резолюції з домаганням настановлення іншого комуніста міністром внутрішних справ на місце усуненого Лейна.

З хвилиною, коли комуністичні агітатори починають вуличну акцію проти президента, положення у Фінляндії може радикально змінитися. Досі у Фінляндії відносини склалися так, що по одним боці стояли комуністи, які під час парляментарних виборів здобули 20 відсотків парляментарних місць; а по другім стояла коаліція протикомуністичних елементів. Ту коаліцію пробувала Москва розбити кількома на-

(Докінчення на стор. 4-тій)

ПРАЦЯ З. У. А. Д. К.

(Продовження).

В першій статті про працю Злученого Українського Американського Допомогового Комітету ми подали загальні відомости про акцію на терені Німеччини. Згідно з найновішими інформаціями більшість харчових продуктів розділено ще перед Великоднем, тільки з приділом для французької зони була задержка, бо її делегати не змогли з огляду на паспортові трудноші приїхати відібрати пакети вчас.

Як уже згадувано, харчові приділи для української еміграції в Німеччині розділюється на основі рішень Дорадчої Ради, в склад якої входять представники наших Центральних Допомогових Організацій на Скитальщині — Центрального Представництва Української Еміграції, Санітарно - Харитативної Служби та Об'єднання Українських Жінок. Европейське Представництво ЗУАДК обмежується тільки до загальної контролі та розгляду евентуальних реклямацій, бо треба припускати, що надходитимуть реклямації і будуть голоси невдоволення із способу розподілу харчових посилок уже тому, що багато з тих, що покищо нічого не одержать, будуть вважати себе покривдженими. Та в усій українській скитальчій пресі появився заклик і роз'яснення в справі допомогової акції ЗУАДК, підписаний ЦПУЕ, СХС, ОУЖ. В цьому роз'ясненні подано подрібно, кому і в якій черзі видаватиметься харчову допомогу, про що ми згадували в попередній статті.

Хто одержав допомогу?

Централя ЗУАДК немає ще всіх подрібних звітів із розділу надісланих до Европи харчових продуктів. На основі вже одержаних звітів можемо подати деякі дані. Одержаний смалець розподілено досі в такий спосіб: а) харчівня студентів в Мюнхені — Фюріхшуле одержала 250 фунтів, б) харчівня студентів в Мюнхені — Йоганніспляц одержала 150 фунтів, в) студентська харчівня в Гайдельберзі одержала 50 фунтів, ґ) студентська харчівня в Фюмі одержала 20 фунтів. Разом передано до студентських харчівень 620 фунтів смальцю.

Крім того видано для кол. членів УПА 200 фунтів смальцю, для всіх туберкулічно хворих по санаторіях в американській зоні — 384 фунти, в англійській зоні — 300 фунтів, для нових українських скитальців — біженців з ЧС — 50 фунтів, для громадських харчівень Суспільної Опіки в Мюнхені і в Авґсбурзі — 100 фунтів смальцю.

Студент про одержану допомогу.

Комісія допомоги українському студентству у Фюрті вислала до европейського представництва ЗУАДК на руки адв. Р. Смука такого листа: „Дозволяємо собі скласти Вам щиру подяку за признання приділів товщу для наших студентських харчівень. Ваша допомога з цього боку була незвичайно видатна і потрібна і наша молодь вдячна Вам за цю поміч. Водночас дозволяємо собі просити Вас про ласкавий дальший приділ для наших харчівень на місяць травень. За останній час збільшилося у Мюнхені і Гайдельберзі число харчівників і теперішний склад осіб, що харчуються в наших харчівнях такий: а) Мюнхен — 180 обідів для понад 250 студентів і малого числа науковців — харчівня Йоганніспляц, б) Мюнхен — харчі для Фюріхшуле — 320 осіб, в) харчівня Гайделберґ — більше, як 60 студентів. в) Харчівня в Реґенсбурзі — 150 осіб, г) харчівня у Фюрті — 20 осіб.

Харчівні КОДУСУ в Ерлянґені з місцевих причин урухомити не можна, бо нігде не можна піднайти відповідного льокалю. Одначе значне число студентів потребує зогляду на поганий стан здоров'я харчової допомоги і тому ми пропонували б признати їм на пробу покищо 50 фунтів товщу. Приділ відібрала б Українська Студентська Громада в Ерлянґені за підписом і під контролею нашої Президії. Як досі, приділи, на випадок Вашої згоди були б особисто за повновластями відібрані. За КСДУС: — д-р З. Кузеля, вр., голова, Волошин — секретар".

З цього першого документу видно наглядно, які великі потреби є тільки серед самого українського студентства, не рахуючи інших категорій скитальців що теж потребують допомоги, так, як і студенти.

Дальші подяки.

В нашій Централі є відписи листів з подяками від Філії Кодусу в Регенсбурзі (підпис. проф. Димінський) від Українського Культурного Комітету Суспільно - Господарської Комісії в Гайдельберзі (підпис. проф. д-р Яр. Рудницький) та ін. В канцелярії Европейського Представництва є теж безліч листів з подяками від різних громадян, що одержали допомогу через ЗУАДК. В листі Оселі Ліги Українських Політичних В'язнів в Мюнхені читаємо таке: „Управа Оселі Ліги УПВ з приємністю по-

(Докінчення на стор. 3-тій)

ПЕТРО МІРЧУК.

КОЛИ ГОРЯТЬ ЛІСИ

Оповідання з недавнього минулого.

8)

Притиснувшись міцно до „капойстрака", соломою напханої подушечки, він блукав ще деякий час в уяві по Києві і коло Відня, по зелених горах і по таборі, говорив з Любцею та своїми друзями, поки не заснув.

Прокинувся неждано від гуку стрілів. Підніс голов і став ку стрілів. Підніс голову і став наслухувати. У світлі світанку помітив, що всі вязні так само як і він, повиставляли голови з ліжок і прислухувалися. Десь недалеко густо гриміли крісові постріли, цокотіли скорострільні серії та долітали далекі відгуки боротьби.

— Що воно таке? — звернувся він до Степана.

— Сам не знаю — відказав здивовано той. — Побачимо. — Він встав з ліжка і скрадаючись обережно, підійшов до вікна. — Сторожі немає — зауважив. — Вийдім на двір.

Вийшли на двір і наслухували далі. Сторожі й справді не було. Будка, де повинен був стояти стійковий, була порожньою. Вони наслухували ще деякий час. Швидко після цього почули людські голоси. Зза горба показалися постаті, з крісами в руках.

— Наші повстанці — вигукнув радісно Степан. Вони кинулися на стрічу новоприбувшим і швидко довідалися від них про все: На робітничий концентраційний табор на Святославю під Сколем виконав відділ Української Повстанчої Армії наскок. В короткому бою зліквідовано таборову сторожу, а всіх вязнів розпущено.

Більшість вязнів прилучилася зараз же до УПА. Між ними теж Дмитро й Степан.

Воля прийшла до них несподівано, ще більш принадна і романтична, як вони уявляли собі.

Дмитро опинився врешті там, куди вибирався по наказу організації з Німеччини.

Розділ III.

— Стій! Хто їде?
— Свій.
— Кличка
— Калина.
— Відповідь?
— Київ.

Юнак, що стояв між кущами, спустив готовий до стрілу кріс і привитався з Дмитром. Він мабуть відразу пізнав по голосі, та по поставі свойого команданта. Одначе наказ виконав, як слід, бо повстанець мусить бути завжди обережний і мусить провірити якнайдокладніше кожного гостя.

— Нічого замітного? — попитав Дмитро козака.

— Ні, все впорядку, пане сотнику.

У блідому сяйві місяця замітив Дмитро, що стійковий дуже стомлений. Йому стало жаль молодого юнака, що не привик ще до партизанських невигод, бо щойно недавно зголосився сюди. Дмитро пробудився вчасне і рішив провірити стійку. Але не спалося, і не збиралося на сон. Тому рішив заступити стійкового, а його післати в землянку.

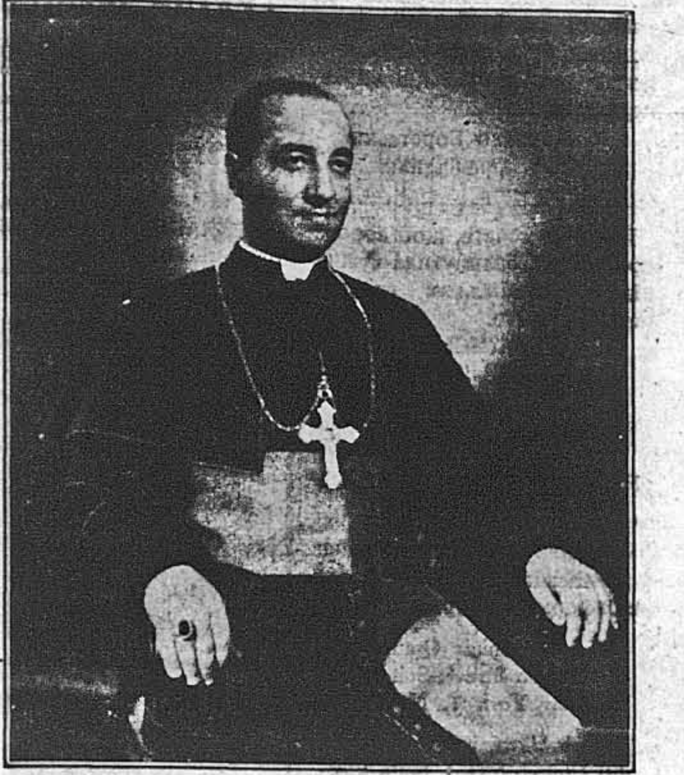
— Твоя служба скінчена, — сказав полодому повстанцеві. — Піди в землянку і виспися, як слід. Тим часом перейму тут службу я сам.

Повстанець не питав про вияснення. Раз дано наказ командиром відділу, так і слід виконати. Він поздоровив по вояцьки Дмитра і відійшов.

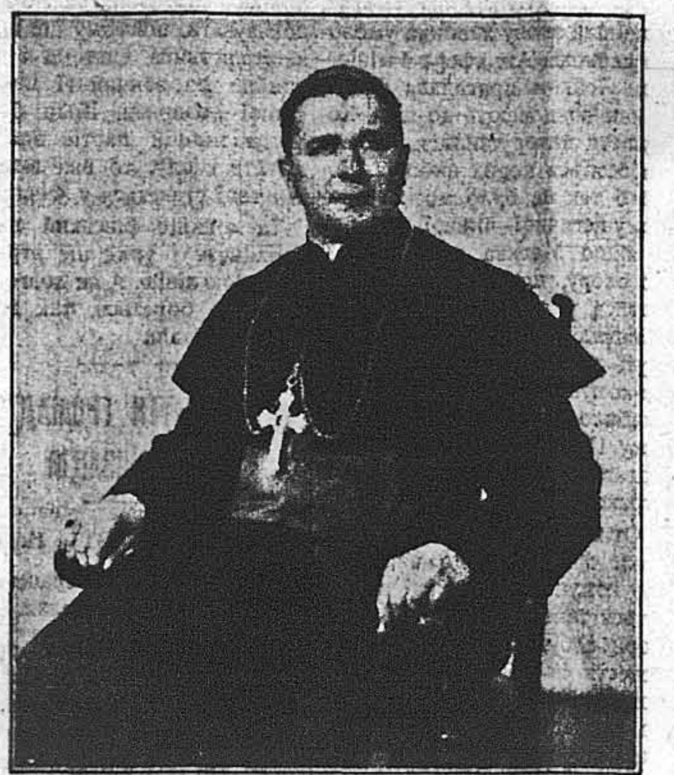
Дмитро залишився сам. Напружив на хвилину слух і зір, щоб вслухатися в тишу й виловити в ній кожний найменший звук, чи рух. Він чув виразно кроки повстанця, що відходив зі стійки до землянки, чув шелест галуззя, що його відхилив той, входячи до землянки, чув опісля, як легосенько від леготу гойдалося галуззя круг його. Було тихо і спокійно. При місячному сяйві видно було досить далеко стежку, що вилася поміж кущі та дерева. Стараючись задержати чуйність, він потонув в задумі. Наче в калейдоскопі майнули перед ним хвилини, що він їх пережив від часу виїзду з Німеччини. Стріча з Любцею, прибуття звязкового, переїзд через Чехію, нічліг у гостинної бойкині, концентраційний табор, несподіване визволення, останні слова Степана перед приготованою втечою з концтабору, а потім рейди з повстанськими відділами та розмови зі селянами. Особливо чітко залишилися в уяві тепер два моменти з цього всього: стріча з Любцею, й останні слова Степана перед невиконаною втечою з табору. Де вона тепер? Що вона робить? Чи залишилася в Німеччині і жде на вістку від нього? Чи й досі згадує його як попереду, коли він сидів у тюрмі? Чи й тепер хотіла б їхати хоч куди, щоб зустрінутися з ним, чи може... перейшло у неї все і зникло безслідно, як той сніг на горах, що потанув весною під подихом теплого леготу? Якесь почуття солодке і миле, що заховалося десь глибоко-глибоко у серці, шептало йому, що вона вижидає його і мріє про стрічу, залишившися вірною, як і колись. Та потім гадючкою підповзали сумніви, пригадуючи картини, що їх викликали були у його душі слова Степана: „Передай Любці Бондаренко мій останній привіт і перекажи їй про мою долю. Бо вона єдина завжди розуміла мене". Хто зна, може в цю хвилину й Степан не спить, так як він і пестить у своїй уяві Любцю, пригадуючи щось давне, чи недавне, що лучило їх обоїх. Хто зна, хто з них двох має більше право до неї? Може краще і залишити все, хай розвіється в забутті, як чарівний сон. Або прямо пождати, хай вияснить вона. Коли їй залежатиме на ньому, то сама зуміє подати йому вістку про себе, а коли ні, хай думає, що він загинув десь у тій завірюсі й забуде його. А він ще більше віддасться тій боротьбі, що розгортається чим-раз ширше і в ній знайде забуття своїх особистих справ. Але... чи годиться залишати все на її почин? Чи має він повне виправдання для цього, щоб мовчати й тепер і не дати ніякої вістки про себе, хоч знає вже її адресу, як мовчав колись за свойого побуту в тюрмі? Чи справдив він, що вона його зрадила, чи це були може тільки безосновні підозріння, що так непотрібно томлять його?

(Дальше буде).

СВЯЧЕННЯ ДВОХ УКРАЇНСЬКИХ ЄПИСКОПІВ



Преосв. Кир Ізидор Борецький.



Преосв. Кир Андрій Роборецький.

Нині, в четвер, 27. травня 1948, відбувається у місті Торонто, Канада, в катедрі св. Михаїла, свячення Єпископів-Номінатів, Преосв. Кир Ізидора Борецького і Преосв. Кир Андрія Роборецького, призначених для українців-католиків у Канаді. Головним святителем є Преосв. Кир Ладика, а співсвятителями: Преосв. Кир Константин Богачевський та Преосв. Кир Ніль Саварин. Проповіди виголосять: по українськи Преосв. Кир Амвроз Сенишин, а по англійськи Кардинал Джеймс МекҐвин, архієпископ Торонта. В пастирськім листі Кардинала до духовенства і вірних Торонтонської дієцезії пишеться про двох нових „українських єпископів" та нові „дві українські дієцезії" в Канаді та гратулюється українцям-католикам у Канаді, що добились в короткому часі таких великих осягів, бо ж донедавна був тільки один єпископ, Преосв. Кир Ладика. Кардинал згадує важкі часи, які приходилось довго переживати українським імігрантам, а теж піонірську працю перших українських священиків і першого єпископа, Преосв. Кир Никити Будки. Кардинал стверджує, що будучність Української Церкви з її византійським обрядом є вже запевнена в Злучених Державах і Канаді на довгі століття разом з існуванням тої ж Церкви римського обряду. Далі Кардинал розповідає про переслідування Української Церкви в СССР та арештування усіх українських католицьких єпископів, включно з еп. Будкою, що був свого часу в Канаді. Послання взиває усіх до молитви за дальші успіхи українців-католиків Канаді та за це, щоб Господь вкоротив важкі терпіння їхнім братам в Европі. Кінчиться це послання „у покорі даним благословенням" для „обидвох Єпископів та для цілого Українського Народу".

ПРАЦЯ З. У. А. Д. КОМІТЕТУ

(Докінчення зі стор. 2-гої).

тверджує одержання 250 фунтів смальцю, як допомоги для нашої харчівні. Чим є ця допомога для дійсно потребуючих наших студентів не думаємо Вам писати, бо Ви найкраще в тих справах вже самі орієнтуєтесь..."

В листі від Оселі Ліги Українських Політичних В'язнів і Української Студентської Громади до ЗУАДК в Филаделфії читаємо: „Дорогі Брати! З великою приємністю одержали ми Ваші посилки із 136 коцами і 68 купонами на плащі і одяги. Втіха наша була дуже велика, бо Ваші посилки прийшли в найбільш критичний час — зими. Щоб Ви краще зрозуміли нас, і щоб не оперувати фразами, хочемо подати деякі дані і дещо з історії нашого гуртожитку. Наш гуртожиток повстав ще в 1945 році завдяки стараням Ліги УПВ. Вже від самого початку існування гуртожитку знайшли в ньому приміщення в першу чергу кол. політ. в'язні, що по роках жахливої каторги по німецьких концентраційних таборах опинились на волі, не маючи ані в що одягнутись, ані де приміститись, не маючи дуже часто ніякої рідні. Щоб не тратити дорогого часу, всі кол. політ. в'язні повписувались на всі можливі високі школи, що находяться на терені Мюнхену, щоб продовжувати або починати свої студії. Від того часу гуртожиток починає набирати характеру студентського гуртожитку, в якому, крім кол. політ. в'язнів, примусово вивезених на роботу, найшли приміщення також кол. вояки Української Дивізії. Гуртожиток примістився в одній німецькій школі.

До нашої диспозиції віддано 16 заль, в яких приміщується 300 студентів, в тому 60 студенток. Життя в ньому, від самого початку його існування є більш, чим нужденне. До травня 1946 року Гуртожиток користав з малої допомоги УНРРА, але завдяки стараням ворожих чинників і негативного ставлення до українців, „демократів" в управлінні УНРРА цю мінімальну допомогу відібрано. Зараз гуртожиток є цілковито зданий на німецькі харчові приділи у висоті 1,500 калорій. Коли зважити, що тих 1,500 калорій не вистачає для вдержання організму, 80% всіх мешканців є недоживлені, яким загрожує навіть туберкульоза. Захворіння на туберкулозу не є також рідким явищем серед мешканців-студентів. Студентів хворих на відкриту туберкулозу відсилається до санаторій, інші — загрожені туберкулозою, не можуть одержати від нас ніякої допомоги в харчах, бо в нас немає ніяких середників".

„Більшість мешканців Оселі опинилася на еміграції самітніми, не маючи нікого, хто міг би їм допомогти. Теперішня політична ситуація в світі також виснажує нерви і не один, немаючи нікого з рідні, десь за океаном, ставить собі питання: „Що дальше?" Ми свято переконані в тому, що відповідь на це питання дасть нам заморська еміграція, яка прекрасно розуміє вагу українського студентства в майбутній будові Української Держави.

„...Ваші посилки розділили ми тим бідним мешканцям гуртожитку, що найбільше цього потребували, між тими, що одержали ці дари є декілька членів нашої геройчної УПА, які одержали в нас приміщення і студіюють на високих школах. Радости всіх тих, що одержали Ваші дарунки, прямо не можна описати. Ми, як Управа Оселі, складаємо Вам, Дорогі Брати, щераз найсердечнішу подяку за Ваше зрозуміння нашого горя, за Ваше серце і сподіємось, що і на майбутнє будете опікуватись нашою Оселею".

Листа цього, писаного 10. 4. 48 підписали: Орест Городиський, староста Оселі, В. Мартинець, адміністраційний референт.

Ждуть допомоги.

Наведений вгорі лист наших кол. політичних в'язнів і студентів вказує якнайвимовніше на великі потреби цілої української еміграції в Німеччині, а теж свідчить, якою великою поміччю і радістю є навіть і не дуже значні дари, які можемо їм дати..

Акцію висилки харчів та одягів ЗУАДК продовжує далі, а своє завдання зможе він виконати тільки тоді, коли все українсько-американське громадянство всіми силами і надалі підтримуватиме збіркову акцію та допомагатиме З. У. А. Д. К. у виконуванні його роботи. Жертви слати негайно до:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ".

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!



СВІТОВИЙ КОНГРЕС УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА

ВІДОЗВА

ДО

Українського Жіноцтва

З почину й старанням Союзу Українок Америки відбудеться перший раз в історії українського народу СВІТОВИЙ КОНГРЕС УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА, 1-го й 2-го жовтня 1948 р., у Филаделфії, Па.

До участі в Конгресі запрошуємо всі українські національні жіночі організації, товариства, сестрицтва, й клюби у Злучених Державах, Канаді, Аргентині, Бразилії та на еміграції в Европі.

Союз Українок бажає не поминути жадної української жіночої установи, але що не має всіх адрес й тому не може вислати запрошень безпосередно, запрошує їх цею дорогою й прохає якнайскоріше прислати зголошення участі у СВІТОВІМ КОНГРЕСІ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА.

Теперішній критичний момент, коли світ організується проти загрози тоталітарної неволі, а Україна закута в кайдани не може сказати свого слова перед демократичними націями,—вимагає від українок які є поза межами совітської тюрми, щоб сказали своє вільне слово в обороні поневолених сестер і братів та їхнього права до незалежної української держави.

Ми в поході! У боротьбі ввесь український народ за свою незалежну українську державу. В цім поході в імя України несім на своїх барках святий кивот нації, в якому замешкав невмірущий дух українського народу, його незламного змагання до самостійного життя. Стіймо на сторожі при святім вогні нашого народу. Відкриймо світові очі на силу й багатства духа української жінки, на неправильне розвязування українського питання, а з цим і на положення серед якого вона знаходиться.

По світі розсипані українські родини, розлучені діти від батьків, жінки від чоловіків, покинуті старі батьки, тисячі людей непевні завтрішнього дня.

Жіноцтво українське зібране на СВІТОВІМ КОНГРЕСІ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА МУСИТЬ ці справи висвітлити й подати до відома світові, стати в обороні права України до незалежності, в обороні родинного життя, Церкви, школи, а крім того СКУЖ перегляне сили організованого українського жіноцтва по всьому світі поза межами уярмленої України та подасть плян співпраці й дальшої обєднаної акції.

Союз Українок Америки взяв на себе велику відповідальність скликуючи цей СВІТОВИЙ КОНГРЕС УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА, бо вірить кріпко, що українське жіноцтво патріотичне й щиро привязане до традиції своїх батьків, піде назустріч цьому великому починові й вишле своїх делегаток на Конгрес.

СУА запросив визначних американських діячок та представниць американських організацій які промовлять до Конгресу. Обєднання Українських Жінок на Еміграції в Европі зголосило вже що вишле чотирьох своїх делегаток.

Зголошення до участі у СВІТОВІМ КОНГРЕСІ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА просимо посилати на подану адресу Централі СУА, щоб ми могли негайно вислати повновласті для делегаток та ширші інформації.

Вибирайте делегаток на Світовий Конгрес Українського Жіноцтва на найближчих зборах, пишіть по інформації і повновласті з а р а з до: Ukrainian National Women's League of America, Inc., 866 North 7th Street, Philadelphia 23, Pa.

За Головну Управу Союзу Українок Америки:

Олена Ф. Д. Лотоцька, Голова **Катря Ярош, Секретарка.**

Фінляндія втримує свою лінію

(Докінчення зі стор. 2-гої).

воротами, одначе народна солідарність у Фінляндії не допустила до цього. В такий спосіб — як здавалося — Фінляндія хоч на якийсь час зможе втримати свою незалежність.

Загроза для незалежности може прийти вже незабаром. На день 1. липня призначені нові парляментарні вибори в Фінляндії. При попередніх виборах у 1945 р. Фінляндія стояла під загрозою Москви тому, що тоді щойно покінчилася советсько-фінська війна. Нарід зі страху перед Советами поставився компромісово й тому комуністи здобули аж 20% голосів, хоч їх чисельна сила там зникаючо мала.

Тоді советська контрольна комісія під головством ген. А. А. Жданова, секретаря Комуністичного Інтернаціоналу, була панею ситуації в Фінляндії. Не диво, що на 200 парляментарних місць комуністи здобули 39. Совети вважали мабуть таку перемогу аж надто вдоволяючою і не натискали всією силою на Фінляндію. Може думали, що комуністична партія прийде там з часом до більшої сили і не треба буде вживати звичайного советського насилля чи комуністичних конспірацій.

Населення Фінляндії не знало, як собі пояснити оцю советську післявиборчу великодушність. Навіть деякі провідні патріоти почали леліяти надію, що Совети стануть більше людяними і не будуть посуватися до нового насилля.

Цю помилкову надію розвіяли самі Совети своїм домаганням заключення советсько-фінського мілітарного союзу для взаємної оборони і для утривалення приязні. Коли до цього остаточно прийшло і то на не занадто важких умовах, прийшла знову хвилина умового спокою.. Аж афера з міністром Лейном пригадала фінам, з ким вони мають до діла. Комуністи заворушилися, бо вони бояться нових виборів. Коли б так не було московсько-комуністичної чинної погрози і якщо Москва дотримала б договору, що не буде вмішуватися у внутрішні відносини Фінляндії, недалекі вибори можуть виказати справжню проти-комуністичну лявіну. Це ослабило б до великої міри повагу Політбюра у світі, бо ця повага утримується лише пострахом.

Отже реально думаючі політики приходять до висновку, що комуністичні вожді вмішаються тепер у нові фінські вибори і будуть пробувати перевести їх на звичайний московський лад. Вони, як це можна здогадуватися, спробують насамперед зломити солідарність лівих партій з урядом. Коли прийде до внутрішньої боротьби, тоді, очевидно, може прийти до заворушень, а це знову стане причиною обезцінення вартости фінського гроша. Коли внаслідок обезцінення гроша прийде до подорожіння хліба й інших життєвих продуктів, тоді комуністи матимуть готовий батіг проти уряду, роблячи його за те відповідальним. Вони теж будуть доказувати, що тому ще винна капіталістична система і тоді прийде до звичайної ідеологічної розправи. Коли б так Комуністичній партії вдалося дістати владу, то вже знаємо, що тоді станеться у Фінляндії.

Та докищо фінський нарід, парлямент і уряд ще втримують свою лінію. А як довго людина ще бореться, так довго є ще й надія.

ПРОТОКОЛ

З нарад річного засідання головного уряду У. Н. Союзу, що відбулось в днях 22-го до 26-го березня 1948 року, в Домі У. Н. Союзу під ч. 81-83 Ґренд Стріт, Джерзі Сіті, Н. Дж.

(Продовження).

4)

Виплати запомог з фонду запомогового.

	Запомог	Сума
За час від 1. січня до 31. грудня 1947 року було зголошених	801	$ 25,718.00
В році 1947 виплачено	796	25,488.00
Остало	5	$ 230.00
В році 1947 уневажнено чотири запомоги з причини смерти членів	4	195.00
В році 1947 уневажнено одну запомогу	1	35.00

Виплати повної готівки за вивінувальне обезпечення.

	Виплат	Сума
За час від 1. січня до 31. грудня 1947 року було зголошених	11	$ 5,707.79
В 1947 році виплачено	8	5,000.00
З кінцем 31. грудня 1947 року остається невиплачених виплат	3	$ 707.79

НЕВИПЛАЧЕНІ ПОСМЕРТНІ ЗАПОМОГИ 31. ГРУДНЯ 1947.

Відділ	Дата смерти		Імя і назвище	Місцевість	Сума	Причина не виплачення
157	25 вересня	1928	Лешко Григорій	Wheeling, W. Va.	300.00	Бракує адреси спадкоемців
65	8 травня	1940	Ілечко Роман	Elizabeth, N. J.	200.00	Бракує адреси спадкоемців
76	29 вересня	1940	Лисак Анна	Newark, N. J.	202.92	Правна перешкода
4	16 серпня	1946	Адамович Адам	Jersey City, N. J.	1,000.00	Бракує смерт. документів
341	28 травня	1947	Стефан Васкан		500.00	Бракує смерт. документів
39	26 грудня	1947	Андрій Пахолок		552.51	Бракує смерт. документів
131	31 грудня	1947	Паранька Рачок		500.00	Бракує смерт. документів
				Разом	$3,255.43	

ВИКАЗ ТИХ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ, ЩО НЕ БУЛИ ВИПЛАЧЕНІ В ПОВНІЙ СУМІ.

Відділ	Імя і назвище	Сума обезпечення	Виплачено	Невиплачено	Спосіб полагодження справи
304	Іван Котелець	1,000.00	982.53	17.47	Справлення віку члена
75	Андрій Герич	500.00	421.55	78.45	Справлення віку члена
	Разом	$1,500.00	1,404.08	95.92	

ЗІСТАВЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ старших членів і молодечого департаменту У. Н. Союзу за 1947 рік.

Готівка.

З кінцем 31. грудня 1946 р. було готівки в банках	$ 576,951.09
Відсотки від банкових депозитів	102.40
Депоновано за час від 1. січня до 31. грудня 1947	1,983,218.77
Разом	$2,650,272.26
Виплати готівкою від 1. січня до 31. грудня 1947	2,058,726.24
З кінцем 31. грудня 1947 року остається готівка в банках	$ 501,546.02

Морґеджі.

З кінцем 31. грудня 1946 року було інвестовано в морґеджах	$ 993,274.24
За час від 1. січня до 31. грудня 1947 року інвестовано в морґеджах	6,000.00
Разом	$ 999,274,24
За час від 1. січня до 31. грудня 1947 року сплачено морґеджів	133,146.35
З кінцем 31. грудня 1947 року остається на морґеджах	$ 866,127.89

Рід морґеджів.

Звичайні морґеджі	$ 745,079.44
Морґеджі Федеральної Мешк. Адм. (F.H.A.)	121,048.45
	$ 866,127.89

Бонди.

З кінцем 31. грудня 1946 року було інвестовано в бондах		$6,734,851.82
За час від 1. січня до 31. грудня 1947 року закуплено бондів		1,227,710.39
В 1947 році піднесено вартість інвестицій в бондах (Increased by Adjustment)		52.96
Разом		$7,962.615.17
За час від 1. січня до 31. грудня 1947 продано або сплачено бондів на	$330,914.02	
В 1947 р. обнижено вартість бондів (Decreased by Adjustment)	3,106.10	
Разом		$ 334,020.12
З кінцем 1947 року остається на бондах		$7,628,595.05

Рід бондів.

Бонди Злучених Держав	$3,888,250.00
Бонди Канадійські (державні)	213,289.37
Бонди стейтові	66,918.54
Бонди муніціпальні	343,829.29
Бонди залізничих компаній	19,179.74
Бонди публичної вжиточности	3,021,081.86
Бонди індустріяльні	76,046.25
Разом	$7,628,595.05

Реальности.

З кінцем 1946 р. осталося інвестицій в реальностях		$239,500.00
В 1947 році піднесено вартість інвестицій в реальностях (Increase by Adjustment)		400.00
Разом		$239,900.00
В 1947 році продано одну реальність за	$3,400.00	
В 1947 році обнижено вартість реальностей (Decreased by Adjustment)	3,000.00	
Разом		$ 6,400.00
З кінцем 1947 року остається на реальностях		$233,500.00

Позички членам.

З кінцем 1946 року було позичок на членських грамотах		$414,631.16
За час від 1. січня до 31. грудня 1947 року видано нових позичок на суму	$ 9,830.21	
Додано відсотки від позичок	16,505.18	26,335.39
Разом		$440,966.55
Сплачено позичок на суму	$46,855.29	
Перенесено до грошених зворотів	1,235.55	
Разом		$ 48,090.84
З кінцем 1947 року остається позичок на членських грамотах на суму		$392,875.71

Друкарня.

З кінцем 1946 року було інвестовано в друкарні	$ 6,192.51
В 1947 році обнижено вартість машин	1,075.83
З кінцем 1947 року остається машин вартости	$ 5,116.68

(Дальше буде).

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

БРУКЛИН (САВТ), Н. Й.

Поступ у праці ветеранського посту св. Николая.

Упродовж останніх трьох років пост Ветранів ім. Св. Миколая ч. 650 дістав уже так би мовити право громадянства серед української громади на Савт Бруклині. Він бере постійну участь у допомоговій акції, а крім цього у таких імпрезах, які відбуваються в нашій громаді. Тому, що він приналежний до загальної організації Катол. Ветеранів, він має сполуку з повітовим Відділом Катол. Ветеранів повіту Кінґс і бере участь в різних тамошніх зібраннях. Це причиняється до спопуляризування українського руху. Самостійно бере участь в організуванні забав у круглі і приготовляється до набуття власного будинку. Докищо йде про збирання фондів при помочі улаштовування імпрез.

Найблищою імпрезою буде вечерок, получений з виставою „Сікс Стар Шов" і танцями в суботу 29. травня в Грецькій Галі у Савт Бруклині. Коли вечерок підтримає громада, тоді можна буде приступити до дальшої акції. Потреба своєї домівки буде тоді наглядна і легше можна буде цю справу перевести.

Михайло Борецький,
предсідник.

ПОШУКУВАННЯ

ВАСИЛЬ БОЙЧУК з Заліщик, пошукує МИКОЛУ БОЙЧУКА сина Івана, і МИКОЛУ РУДУКА сина Макія, з села Бураківка, пов. Заліщики. Писати:
ВАСИЛЬ БОЙЧУК
Fürth BY (13a), Pegnitz str. 27, Germany.

ТАРЗАН, ч. 1852. Рев на рев.



Лиш цирковий вишкіл поміг Тіні врятувати себе у хвилині, коли Тоґлат велитенськими руками посягнув до неї.

Коли розлючений горил почав лізти за нею на дерево, Тіна пригадала собі, що вона має на собі одяг для вправ під верхнім одягом, який був їй на перешкоді.

Вона швидко скинула свій верхній одяг. В хвилині, як Тоґлат дійшов до галузі... вона з гнучкістю циркової акробатки вискочила на вищу.

Невдача ще більше розлютила Тоґлата...

...а у відповідь на його рев почувся здолу рев Кунґа.